

Webinar för KCEM:s medlemmar – en genomgång av förändringarna i LBE

Regeringen har nu lagt fram propositionen "Explosiva varor – en ändamålsenlig hantering av tillstånd och tillsyn" (prop. 2024/25:163). Den innehåller flera förändringar som påverkar dig som tillverkar, hanterar eller ansvarar för explosiva varor – men lämnar också viktiga frågor obesvarade.

För att hjälpa våra medlemmar att förstå vad förslagen innebär i praktiken bjuder KCEM in till ett kostnadsfritt webinar. Vi går igenom:

- Vad som föreslås i propositionen
- Vilka konsekvenser det kan få för branschens aktörer
- Var propositionen brister och vad som kan förbättras
- Remissförslag som kan besvaras med synpunkter senast den 15 augusti.

Detta är en viktig möjlighet för dig att få en samlad bild av förändringarna och hur de kan påverka din verksamhet.

När: Tisdagen den 13 augusti kl. 09.00–12.00

Var: Teams (länk skickas ut till anmälda)

För vem: Endast för medlemmar –
kostnadsfritt.

Anmälan: Via hemsidan kcem.se

Sista anmälan: Fredag 8 augusti

Ny proposition avseende Lagen om brandfarliga och explosiva varor – viktiga steg, men branschen behöver mer

Den under det senaste året pågående utredningen om förändringar i Lagstiftningen om brandfarliga explosiva varor har nu tagit ytterligare steg i och med att Regeringen lagt en proposition på Riksdagens bord. Propositionen heter "Explosiva varor – en ändamålsenlig hantering av tillstånd och tillsyn" (prop. 2024/25:163).

Erik Nilsson vägleder oss genom propositionen och de föreslagna förändringarna i LBE.

Regeringen föreslår bland annat att:

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) får en
- samordnande roll för kommunernas tillståndsverksamhet,
- MSB ges ansvar för tillsyn över den kommunala tillstånds- och tillsynsverksamheten,
- det brottsförebyggande perspektivet i tillståndsprövningen stärks och möjligheten att återkalla och ändra tillstånd utökas,
- det införs en skyldighet för tillståndshavare att anmäla användning och tillfällig förvaring av explosiva varor till kommunen,
- tillstånd till viss hantering av explosiva varor som ska ske i mer än en kommun ska prövas av endast en kommun, och
- det införs sekretess i tillsynsärenden för att förhindra att explosiva varor kommer till brottslig användning.

Det är uppenbart med tanke på alla illegala sprängningar att något måste göras vilket är en uppfattning som näringslivets representanter från BEF, Byggföretagen och KCEM delar. Tyvärr har såväl utredningen som ligger till grund för propositionen som propositionen stora brister.

Den allvarligaste bristen är att propositionen inte tar upp förändringar när det gäller tillstånds- och tillsynsmyndigheter. Tillstånd och tillsyn när det gäller explosiva varor fördes över från polisen till kommunerna 2010 dvs 21 myndigheter ersattes med 290. Vid genomgången konstaterades att kommuner inte återkallat tillstånd för grovt kriminella. Vidare görs olika bedömningar i olika kommuner. Detta beror troligen på en låg kompetens i de flesta fallen. En kompetens som är svår att upprätthålla eftersom antalet ärenden i en normal kommun är litet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 juli 2025.

fortsättning...

Dessutom är tillsynen i de flesta fall undermålig inte bara när det gäller antal utan också när det gäller kvalitet. I Norge sker idag tillståndsprövning av DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) genom att använda modern teknik. Ett första steg bör därför vara att MSB blir tillståndsmyndighet för explosiva varor.

Vilka fördelar finns då med en tillståndsprövning av MSB?

1. Vad som krävs för en tillståndsansökan blir lika över landet.
2. Tillståndsprövningen kommer att göras av en person med kompetens.
3. Resurser frigörs hos kommunerna.
4. Tillståndsprövning blir mer rättssäker.
5. Kostnaden för ett tillstånd blir lika över landet.
6. Eventuella överklaganden kommer att hanteras av samma domstol som därmed kan bygga upp en god egen kompetens angående LBE.
7. Det nationella tillstandsregistret NATEV (Nationellt tillstandsregister för explosiva varor) kommer att vara uppdaterat eftersom det bara blir MSB som är tillståndsmyndighet.
8. Ett antal förändringar i lagstiftningen som utredaren föreslår kan utgå.
9. Förståelsen för lagstiftningen kommer att öka.
10. Den allmänna rättssäkerheten blir bättre.

En annan brist gäller godkännandet av deltagare. Idag kan det ta tre år mellan kontrollera för kommunala tillstånd och upp till 10 år mellan kontrollerna för MSB tillstånd. Mycket kan hända på 3 respektive 10 år. Ett personligt godkännande underlättar byte av företag. Det personliga godkännandet underlättar också när det gäller att explosiva varor överlämnas till godkänd deltagare. För att tanken med det personliga godkännandet ska fungera fullt ut måste godkända deltagare finnas i ett register som ska vara tillgängligt för näringsen och myndigheter. Registret måste vara belagt med sekretess.

En tredje brist är att formuleringarna från utredaren och därmed i propositionen är vaga och ger därmed inga tydliga riktlinjer för hur de nya reglerna ska tillämpas. Det betyder att risken för kommunerna ställer oskäligen krav är uppenbara och att domstolarna, i de fall som beslut överklagas, har svårt att finna vägledning.

Förutom de förslag som nu finns i form av en proposition finns en remiss med ytterligare förslag. Dessa berör följande områden:

- Polismyndigheten ska ha rätt att ta del av uppgifterna i registret i vissa specifikt angivna syften som inte är renodlat brottsbekämpande.
- Ett företag ska anmäla till tillståndsmyndigheten om någon i företaget som är anmäld enligt LBE som deltagare, föreståndare eller person med betydande inflytande över verksamheten slutar eller får nya arbetsuppgifter så att personen i fråga inte längre deltar i, förestår eller har ett betydande inflytande över verksamheten.
- En kommunal tillståndsmyndighet i samband med att den återkallar ett tillstånd ska kunna återkalla också andra tillstånd som tillståndshavaren har enligt LBE men som har utfärdats av en annan kommunal tillståndsmyndighet.

Synpunkter på dessa förslag ska lämnas till regeringen senast den 15 augusti.

